

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРАДОВИЙ ОРГАН ЗАКОНОДАВЧИХ ОРГАНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЮЗУ В ЗАЛЮЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 200. Джерси Ситі, Н. Дж., субота, 28. серпня, 1926. FOLIO PAPER. No. 200. Jersey City, N. J., Saturday, August 28, 1926. THREE CENTS

КАЖУТЬ, ЩО САМІ АМЕРИКАНЦІ РОБЛЯТЬ РОЗДОР НА ФІЛІПІНАХ

ЗАМБОАНГА, Мінданао, Філіппіни. — Карл Томсон, персональний віцепрезидент президента Куїлджа, який розслідує вбивство на Філіппінах, не міг висісти з корабля на беріг, бо мейор Флечер заявив, що в місті завойована на боротьбу між магометанським і християнським населенням, або між Морамі і Філіппінцями.
Томсон сказав, що він зявився між населенням та вислухав ріжних промов серед повного спокою. Бувший провинціал-депутат походить від Американців, які кидають щез незгоди між Філіппінцями і Морамі, коли тільки лучається ні нагода. З прихорості ствердив він, що відкоші американських бараків є місцем імперіалізму і джінгоїзму. Американські офіцери ширять імперіалістичну неагоду. А тепер завзявся сам мейор Флечер, який знайшов з гір племя Датус, щоби воно завзялося проти незалежності Філіппін.
По тім промові мейор Флечер просив полковника Томсона, щоби він перерав мітинг і перейшов до Морів, бо коли він цього не зробить, прийде до боротьби між обома племенами. Полковник Томсон остаті в слухав дльших промов та прийняв відповідні акції домагаючись незалежності Філіппін. Мітинг відбувся в повній порядку і ніяких заворушень нігде не було.
Томсон обіцяв те все представити презид. Куїлджови.

ВПАЛИ НА СЛІД УБИЙНИКІВ ГОЛЛА.
НЮ ЙОРК, 26. серпня. — По відбитках пальців, які залишилися на картці, що її знайдено при тілі пастора Гола, пізнали, що убийниками були Герри Карпентер і Вівалд Стендес, яких вже від давня переслухують, як підозрюваних у убійстві.

ПОЛЮБОВНИЙ СУД ВІРШИТЬ КВЕСТІОНУ ПІДВИШКИ ПЛАТІНІ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.
НЮ ЙОРК, 25. серпня. — Залязничники сьдних залізниць Зауочних Держав в числі 91,000 погодилися на полюбовний суд, який має вирішити справу 20% підвишки платні, якої вони домагаються. Полубовний суд буде рішати в Нью Йорку.

ВІДНАЙШЛИ УПАВШОГО ЛЕТУНА.
ФІЛАДЕЛФІЯ, 25. серпня. — Віднайдено в горах лятянта-та Кіра К. Беттеса, який злетів з аероплану і пропав від полоніа. Всі пошукування за ним були даремні. Знайдено його на горі зі зломаною лютною ногою, окровавленою і висиденою. Злетів він в дорозі з філадельфійської вистави до Мішигену. Перезав його сьчас до шпиталю, а лікарі кажуть, що є надія, що він виживе. Врзавув він своє життя тільки завдяки тому, що аероплан злетів в горах і вдарило одним крилом в високе і сильне дерево. В той спосіб зломалася його сила. Іншіше був би він упав на землю в повній розмаку, а тоді смерть була неминуча.

УЧЕНИК ЗАВИВ СВОГО УЧИТЕЛЯ.
НЮ ЙОРК, 25. серпня. — Перед суденою Мек Клаоскей ставу молодий 19-літній студент, який щойно скінчив гауску, обвинений за убийство Джеймса Каллджа, що вчав моголово Емануеля Зільберштайна філософом і був його добродієм.
Зільберштайн заявив, що він не міг вже стерпіти доше то філософії і мусів або себе спарити зі сьга або свого учителя, бо та філософія була дражнила його нерви. А що він не міг собі владорати життя, то завів молодішого Каллджа.
При допиті Зільберштайн забив час підписавши та заявив, що не дійсно «смішно когось убивати». Відставили його до обсерваторії як умово неадугого.

ШЕФІЛД ГОВОРІТЬ ПРО ЗЕМЛЮ І НАФТУ.
ВАШІНГТОН, 25. серпня. — Американський амбасадор з Мексика Шеффілд вдавда секретара сьтуту Келлора і говорив з ним головно про те, як забезпечити інтереси американських ситезів, які мають землю і нафтові родовища в Мексикі. Урад зявляється на разі з дальшими кроками, бо жеде на відповідь мексиканського уряду в справі протесту, висланого в тім справі з Вашингтону.
Амбасадор Шеффілд представив Келлору деталічний образ теперішніх мексиканських відносин, сточив при тім, що релігійний конфлікт уряду з католицьким єпископством є напорний внутрішній справу Мексика і Зауочних Держав не повинні до него мішатися. Шеффілд думав владати тепер ще президента Куїлджа і злати йому ту суму релізію.

ПРАШАЮТЬ Д-РА ЕЛЮТА.
КЕМБРІДЖ, Масс., 25. серпня. — Гарвардський університет влада послуду прислуду д-рора Елюта, який через 40 літ провадив тім університетом. Д-ра Елюта думав високо цінувати і називали його «лавізничайшим американським приватним горожанином». На той титул він дійсно заслуговував.

КРАХ БАНКУ.
АТЛАНТА, Джорджія, 25. серпня. — Збанкротований Бенкстер Тротт Копплан оф Атланта потягує за собою банкрутство шлої стотні помешаних банків, які були з ним в закладі і брали посередню участь в земельній спекуляції в Флориді, задля якої наступило отсе банкротство.

МАЙНО БУВШОГО РОСІЙСЬКОГО ЦАРЯ.

Англійські чаботники з Лондону доносять, що в певних банках знаходиться около 30 мільонів доларів, яко майно убитого російського царя Миколи II. Своєки бувшого царя роблять старання, щоби згадана сума була розділена між правними наслідниками, бо вже річ доказана, що царі нема вже між живими. Тому однак, що предвижують спори між многочисленними наслідниками, то одним з посередників при поділлі буде англійський або італійський король.

НЕ СКЛЕПА БАЙКИ ЯК СЛІД.

В Гренд Біч, Ман., арештовано 5. серпня урядищю гаулузі Торонтоського Банку в Прінсіпал, Саск., Ему Ліндблом, діл закладом обрабований та підпадення банку. Арештована призналася до закінчених злочинів і її перевезено до Річмонта на суд. Арештованія панні Ліндблом є закінченням справи в справі підпаду та обрабованія банку в Прінсіпал 29. травня. Панна Ліндблом оповідала, що в ночі того діл напали на її мешканця три замасковані чоловіки, притягнулі її до будинку банку і побоями та погрозами привели її до обиторіяла касу. Вилтак підпадали будинку а-ті лишили звязану. Так її найденно діл банком. Після сьго панна Ліндблом захорувала, дістала від банку вітпунку і якраз курувалася в Вініпегу; коли її арештовано. Казка про напад на банк застала діл детективів шукати за бандагитами, та по якімсь часі вони прийшли до заклопачення, що ськазка. Притиснена до мурі панна Ліндблом призналася, що вона украла з банку 120 доларів і підпадила будинку, аби знищити докази своєї провини.

ДЕШО З ПОЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРКИ.

В заряді польського, спіротного монополію викрото грошеві надуктити на суму приблизно 300 мільонів золотих річно. Така господарка тривала кілька літ, бо на її підлі не так легко «впрати», як на сліді, от хобби примором «шпигульські» афери. — Сенати варшавського діл львівського університету звернулись до польського уряду з проханням негайну грошеву піддержку, бо іннакше загрозює він шкідливість припинення науки і слідуочному шкідливого змісту. Зате на купно старого не придатного вже Франціс кружля гроші знайшлися сьчас. — Директор державного торговельного школи в Скервешнях, що був головою місцевого допомогового комітету, «пріди-літлі» собі призначені для потребуючого населення дарунки Американського Червоного Хресту на суму кільканих тисяч доларів. Як на польську школу, це справді взірцевий педагог.

ІМПОРТ І ЕКСПОРТ КАНАДИ ПОКАЗУЄ ВЕЛИКИЙ ЗРІСТ.

Доміняльна статистика Канади виказує, що імпорт (спровадження) ріжного рода товарів до Канади збільшилося о 153,356,719 доларів в протягу 12 місяців до кінця червня, а експорт (вивіз) товарів з Канади до інших країв в тім самім часі збільшилося о 258,886,706 доларів вартості.
Весь імпорт до Канади в сім часі (12 місяців) винисот суму 962,178,723 доларів вартості, коли минувшій рік перед тим винисот 808,822,004 дол.
Весь експорт з Канади через послідних 12 місяців обчислює на 1,349,593,037 дол. протиче 1,090,706,331 доларів вартості за один рік перед тим.

НОВИ ВІДКРИТТЯ ЗОЛОТА В ОНТЕРІО.

В околицях Нерів Лейк, около 30 до 35 миль на північний захід від Ред Лейку, в дістрікті Патрیشа знайдено поклади золота. І Ліндсей, що займається спроектованим, привіз на ділкі до Торонта бліздну склянку пробних каменів, в яких знаходиться золото.

ЗЛОДІЙСЬКА ХОРОНКА У ЛЬВОВІ.

У білий дінь почали злоділомати замок від дверей помещанний на вул. Кохановського 52, де перехрещується кілька вулиць, і звичайно ходит до сить людей. У помещанній була господія, почала кричати, одначе прохожий, між якими був офіцар, а не було ні одного поліція, не вдалося зловити злодімників. — Під подушкою лежав уночі добродій Шнаге, при вул. Овочейч 8, 1400 дол. 65 зол. і золотий годинник. Те, що він спав смачно на такім майні, не дивиний, але звідки злодім знав про це сповісти і як умів ніякно витягнути цей скарб — це справді диво. — Ше крадію добуваю повіз автом уночі жрець злодімського містечка в ул. Обозової 6: футра, пальта, вбрання, дорожниця, — все вартості 8,500 зол. Є це тільки три зразки діяльності львівських злодімів, між якими менші сміливі та менше талановиті вдовольняють скромні ділкі здобутками.

СИЛА ЗВУЧКИ.

Небуденна діл пригода, коли вулчійний жерак стає притягачем мільйонеро завдяки ставці зявіти невідомої собі людині. Але це тільки буває, коли такий шидиця не хоче покинути свого дотеперішнього життя — захисту для бідних. 60-літній Лондонець, містер Гітінгс, дістав недавно урядове повідомлення, що один його кревіяк, — річ ясна: в Америці! — залишив йому 200,000 доларів. Гітінгс не хотів спочатку цьому повірити. Але коли магистрат прісядав йому наказ, що він не покинув захист для бідних, справді став до нього поважною. Він був нещасливий і прохав, щоби його горе засидиши, а він платитиме за своє утримання. Але закон не дозволяє тримати платних бідаків, які попадають у захист саме тому, що не мають за що жити; Гітінгс був у розпучі. Він так звик до своєї кімнати в захисті, що важко йому було з нею розставатися. Як якийсь його приятель зі захисту найшов прозв'язку: багач Гітінгс може весь діл відкупити від міста. Місто згодилось на цю ідею, з тим, що за гроші, заплачені ним, воно побудує новий захист, а в дотеперішній старім Гітінгс може жити далі. А що він мав лізти до дому для бідних, усі мешканці лишаться там на своїх місцях. Бідні-мільйонер був таким полагадженням справні такий шасливий, що зявав усіх цих бідаків на своє утримання. Є це чудачки на світі!

СТАРОСТИНСЬКІ СОЛОМОНКИ.

У селі Хлопчичі, (пов. Рудки) ськазив не і покувас коляна. На це старосте виділа наказ убити всіх осіб і котів, але само не взяло на себе цієї роботи. Селяне, перелякані загрозую кар, гурьміо несли уболий зв'язок до ліса, щоби їх вилізати та притовкати, бо не мали чім стріляти. У селі був пляч за вірними собаками; а деякі з недобитих зв'язок утїкли і щойно тепер з голоду та раї показяться.

НОВИЙ ГРИЗНИЙ ВІЛИВ ПРУТА.

Ураган, що дотував між Ворхоткою і Яремчем, спричинив хмаролі, а наслідком сьго новий гризний вилів Прута. Вода зібралася нагоді і залила широкую кількадесятметровою течією, глибиною понад два метри від нормального стану, шбу долину Прута. Вода збиралася і виліла все, що заснагува. Жертвою розгуканих хвалів у палю життя кількоро дітей, що пасли на прибережних толоках гусей і худоби. Одно з таких дітей в воду принесла аж до Коломиї, де вилловий його вже не живив. У сьудній громаді Шепарівших мало так утїлитися шестеро дітей. Ріка виколола також затоплену худобу та безрорі. Крім сьго наробило по відділ великих шкід у збіжжю.

ДЕНЬ КНИЖКИ В ЕСПАННІ.

Корольським декретом установлено в Еспаїні «День еспаїнської книжки». До думи сьго розпоряджує дия 7. жовтня цього року всі мєські управні зобовязані засновувати, зглядю збільшувати праводні бібліотеки та безплатно роздавати якусь скількість книжок мж дітвору та збоге населенню.

БОЖЕВІЛЬНИХ ШОРАЗ БІЛЬШЕ.

Пожежна еторбожа боролася 18. ліпня на вул. Осоліських 11: не з огнем, а з огнемим добродієм В. Чарковським, божевільним, якого привезли до родилив з Радехова. Чарковський замкнувся в кімнати, поиниш усі меблі та посудину і стріляв. Пожежники вилзли до хати віконом і обляли його змивною водою. Другий випадок атаки божевільця трапився цього сьмого діня в ресторани готелю «Жоржа», де якийсь інжирний лобня шибні і ситив бучу: Божевільця німожеться, але в Кульнарному їх не приймають, бо не заведення не удержує від уряду ніякої підмоги.

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ ПІДПИСАВ АЖ 55 ДЕКРЕТІВ В ОДИН ДІНН

ВАРШАВА, 26. серпня. — Польські стало могось так спішно, що аж 55 декретів проделано президентом Польщі в однім дні. Всі ті розпорядження мають узоровити і вилловити ціле життя в Польщі. Більшу часті їх підготував міністер фінансів Кларнер. Між іншими в однім декреті згадується про рішучу раду, яка мала бути введена в житте ще давніше, а знова другим декретом іменується Пилсудського начальником над армією, неуподобальним перед німим.
Що ці повноваження мають означати, на разі не знати. Виглядає бн, що Польща стоїть перед якімись важкимим подіянням. Побуюється мабути виллуху війни.

ФРАНЦІЯ ОПОНУЄ В СПРАВІ ТАНГІРУ.

ПАРІЖ, 26. серпня. — Еспаїні заявля ділком оттерто; до ділкі не буде робити ніяких перешкод вступіти Німеччини до Лиги і прірадення тімже місця в Раді Лиги, коли вона одержить Тангір.
Англія не ставить в тім справі ніякого особаняшого опору і готова на це згодитися, коли Еспаїні не буде місти фортифікувати. За те Франція ставиться окупію. Вона каже, що міжнародний договір що до Тангіру не може бути змінений, бо це потягне за собою неперевіджені навіть комплікації. Ліга Наций не може тут нічого помігти, бо мароканський султан сам рішав що до адміністративного свого краю. Не забувайте на слудані! — заявляють Французи. Але другі долають, що не султан радить Мароккам, а протекторка Франції. Вона властиво рішав про адміністратію краю.
Франція готова згодитися, щоби Еспаїні мала контролю над польцією в Тангірі та не допускала до міста банд, які воють проти неї.

МУССОЛІНІ ЗНАЙШОВСЯ В КЛОПОТІ.

РИМ, 25. серпня. — До сього часу Італо Італьському диктаторові всьго гладко. Переходили всі реформи. Кождий мусліс і повинуватися. Аж тепер готова поновитися Лома наука. Бо не думте до йому велеться з його приписаним що до жіночої моди. Хотів він вилловити довгі старомірські коси і суніти та одягити традицію давньої римської матроні. Та новочасні фешнелери проти! Обтягнути волосся далі, а сучасним жінкам діл тим коротші носіть. Рішав же хочуть вловитися Італьськимим фасонами і спрорвадують далі краші річи з Паріжа. Кажуть, що напівта собі Муссоліні клопоту, коли влязати до жіночої моди, бо та не дається правити навіть і звязатим фашістам.

В РОСІ ПОВНО ТУРИСТІВ.

ЛЕНІНГРАД, 25. серпня. — Навіть до війни не пріязляло до Росії сідки туристи, що їх видно тепер. Всі готелі в Мбска і Ленінграді переповнені чужинцями, а міста мусять шукати нових приміщеннь, бо все наповняють нові гости. Між іншими прібуваю в послідних ділкі 500 туристів з Поголадею Америки, які хотли прітратитися революції і були дуже здивовані, що застали загальний спокій.

БЕЛЬГІЯ НЕ ХОЧЕ ВІДСТУПИТИ СВОГО МІСЦЯ В ЛІЗІ ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

ПАРІЖ, 25. серпня. — Бельгійське правительство, яке минушого року згодилось на те, щоби і місце в Раді Лиги пріредати на слідуочний рік для Польщі, змінило своє рішення і заявлює, що буде домагається і свого року поновного вибору як пів-перманентного члена Ради. Польща буде могла есенуальною рефлектувати на непереманентні місце. А коли скочуть ті раз-у-раз вибирати, то воно на ділі буде сталим.

СУДЬБА ДИКТАТОРІВ.

АТЕНИ, 25. серпня. — Грецький диктатор Пангалос сидить у вязніці і жеде на ласку з боку того самого генерала, який тепер президентом, а якого він був повалив. На ділкі буде його судити суд. Жеде його засуду на смерть через повнішене або розстріляти, а в найкращій случаю доволити ввизити.
Новий президент адмірал Кавдіуріотіс заявив, що він хоче прідержуватися строго конституції і вертає тільки тому, що воно з того уряду, до якого його вибор нарід, неаключно і підступом сьмієно.

ГРЕЦЬКІ ФЛЕПЕРС РІВНОЖ РАДІ З ПЕРЕВОРТУ.

АТЕНИ, 25. серпня. — Подібно як Муссоліні в Італії, хотіла жінка диктатора Пангалоса завести нову моду в Греції, а головне виступала вона проти коротких спідниць. Польція мала наказ прідержуватися жінки на вулиці, які носили надто короткі сукні. Всі фелперс відлучили по перевороті, а вулиці Атен зародили сьчас від жінки, що носили спідниці по коліна.

ПОМЕРЛА З ЖАЛІУ ЗА ВАЛЕНТИНОУ.

ЛОНДОН, 25. серпня. — Місс Пеггі Скотт, 27-літня актриса, померла з болю за Валентиноу. В її локозі знайдено повно фотографій з підписаним Валентина та листів від нього. Вона стріляла першій рад Валентина в Баррі в Франції і довгі час говоривши, що вони живуть в дуже близьких зносинах. Говорили і про заміну.

Корреспондент з Могоди ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВСТУПАЙТЕ ОБИ ЧО

„СХІД ЄВРОПИ“

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

„СВОБОДА“ (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Published weekly except Sunday and holidays
at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Delivered at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 24, 1918.

MONTHLY SUBSCRIPTION RATES:

PERIODICITY:	
Foreign and Overseas Rates:	10.00
One year:	10.00
Six months:	5.00
Three months:	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення реклама не відноситься.
Головний офіс: 498 Montague Street, N. J. City, N. J. Phone: 1838 Montgomery.
В Канаді надсилають виставкою грошей лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: „СВОБОДА“, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЯК НАРОДНИЙ ПРОВІДНИК

Ті ідеї одиниці, що кляли основу У. Н. Союзу, мали на думці не тільки матеріальне забезпечення своїх членів. Матеріально можна себе забезпечити в інших компаніях. Вони, що правда, хотіли забезпечити нашу еміграцію в першу чергу матеріально, але разом хотіли охоронити її від всьому розкладу, від духової гнилі та упадку. Як добрі сини рідної землі, як ті, що їх серце жвавіше билось вже на саму згадку про рідну землю, хотіли вони обіднати в Союзі свою землю, хотіли вони емігрувати. В основу Союзу поклали вони отже велику національну ідею, яка то не дозволяє нам ні на хвилину забувати на те, що ми є сини того великого українського народу, який завжди тепер рідшою кривавий бій за свою незалежність, за українську державу.

У. Н. Союз був пам'яття і пам'ятка на той заповіт, який вложив в нашу душу ті пілони, що дали початок тім так могутній тепер народній організації. Ура Союзу став весь час на сторожі той славної традиції, якою Союз тільки повеленням може. І ніколи наш Славний Батько не че, щоб не спам'ятати найбільш жертви, коли ходило о те, щоб не спам'ятати національної честі Союзу, щоб бути прикладом для кожного свого члена що до того, як треба розуміти свої обов'язки суспільства свого народу і його важкої боротьби за національну і державну незалежність.

У. Н. Союз був засвідив свідомий того, що він найстарша і найславіша народна організація, яка гуртує більшість і свого органу весь квіт американсько-української еміграції. У. Н. Союз був свідомий того, що цей квіт є виготовлювачем і ідеї праці довших десятків літ. Праці, яка опиралася на тім здоровім національній світогляді, який проповідав своїм дітям Батько Союз, коли добро свого народу казав ставити вище всього.

У. Н. Союз не тільки проповідував на словах, як треба дбати про народну справу і як треба шанувати національну честь. Він понів навіть для добра української справи надвизначити велику жертву, бо стратив 20,000 членів, коли тому 12 літ назад проголосив, що він в Україні, а не в Рутенії і коли мимомо спротиву і лютим несвідомим людей так перемінив свою назву з „руський“ на „український“, хоч знав, скільки та відповідальна буде його жертва коштувати. У. Н. Союз, вважавши себе за народного провідника в Америці, рішився так само понести свою страту, а не відступити від ідеї. Він рішився так само понести свою страту, а не відступити від ідеї. Він рішився так само понести свою страту, а не відступити від ідеї.

Тому то У. Н. Союз рішився був скінчити з шкідливим рутенством це до світової війни. Заплатив він за ту реформу, але ту втрату віддав Союз з грубим процентом. Бо Союз вільний як сьогодні від рутенства, він придбав нових свідомих членів і сьогодні тепер як одна велика українська родина, яка зростає з дня на день, яка свідомо своїх національних обов'язків і своєї народної ідеї.

Хто отже знає ту боротьбу, яку перів Союз з рутенством в своїй власній нутрі, їде не подається тім безславний боротьби, яку ми тепер ведемо з тим рутенством, яке не смердіє в десятках тисяч українсько-американської еміграції і яке своєю гнилю затронуло наш народний організм, контролює нас перед американським народом і є ганьбою для цілого українського імені.

У. Н. Союз змінив рутенське сміття зі своєї хати ще до війни. Це той, коли нікому і не силуюсь про українську державу. Все тоді пішло Союз за голосом рідного краю і побіжув рутенства. І чи може його стерпіти Союз тепер? По тім, коли на Дніпрі і Дністром красувалась українська держава, в обороні якої сотні тисяч людей в домовину, коли по львівських, московських і румунських тюрмах гинуть наш брати в обороні свого національного імені? Чи може бути сегдня толеранце рутенства в якій би то не було формі на землі американській? Чи можна дивуватися членам Союзу, які не можуть здержатися від обурення, коли чуять тільки заплах того рутенства, яке вони використали зі своєї організації ще тому 12 літ? Чи можуть вони вважати за провідників тих, що замість не сміття чини скорше вимести, це його обурюють, або не знають способу, як його вимести?

У. Н. Союз не накладав нікому свого проводу. Коли тільки трапилася нагода, що можна було перевести об'єднання наших сил в Америці, приступив він до Об'єднання з другим народним організаціями як рівний з рівними. Хоч сам він є найбільшійшою організацією, владомється таким самим чином голосу, як його мали й найменші організації. Союз тішався, що хоч тепер зможе хоч трохи відпочити та передати частину народної праці в руки нової організації. Але від своєї традиції і від своєї ідеї він не відступив, не відступав і ніколи не відступити! Тому то і так горячо пропонує культівана Франка та борється з тим рутенством, що зневажало його пам'ять. Бо Союз і його Славні Члени того переконання, що ворог Франка є заравно ворогом українського народу, воротворно поступає і свободи.

Ведучи дискусію на тему національного питання, російський соціаліст-революціонер П. Веніамин в офіційній формі наріз прийняв, що російська партія соціаліст-революціонерів, коли була при владі в Росії, не справилась з національним питанням.

Партія хоч і признавала теоретично в майбутньому федеративності Росії, всеж, не досить оцінювала значиння хоробливих ухилив національної психології, зуміла їх своєрідно закоординувати, а тому не досить з ними рахувалася. Це важке призначення соціаліст-революціонерів про закоординувати національного руху. В часі революції 1917—1919 року й говорити з ними не можна було спокійно, бо, мовляв, національний рух це роздута банья на воді. Так вони говорили на всіх українських національних домаганні. Кожен та банья, тимчасово лопнула сама, розторщилася й буншних революційних правителів „Великої Росії“, не давши їм підтримки, вони починають нібито очунувати.

Навіть тепер вони заявляють, що їм „не страшно взяти на себе навіть докір за минулі невдачі демократичного будівництва народів буюшої Росії“. Аж тепер нарешті признають, що будівництво про революції народів буюшої Росії було демократичним. Таким чином тепер прилюдно відмовляються вони від всього того бруду неправди, який у свій час вилила російська демократія на український національний рух.

Але московська, хоч і революційна й демократична душа всеж не може в ці хвилі свого прозріння не поскаржити на нати, у кого на думку її була „недоцінна значиння взаємних зв'язків, зв'язків поспішність в обороні своїх місцевих національних інтересів“. Ті національності не хотіли „мовляв, чекати й не хотіли зрозуміти, що московський демократії доводилося перш за все думати про загальні цілі, яке горіло“. Тут знову, хоч уже не так різко, чується старі знайомі слова, сказані одним з вождів російської демократії й міністром: „Ми не спинимось перед тим, аби принести в жертву настипу, рятуючи цілі“. І тою чиною була Україна, бо до неї були звернені ті слова. Дотримуючись цих слів, російська демократія до останнього часу на всіх міжнародних з'їздах, в пресі і де тільки не появляється, виступає проти „частини“ в імені врятування цілого.

Почавши так гарно й солодко співати, Веніамин далі чомусь говорить, що „не спірним і явним вже став звязок дод ріжних національно-буюшої Росії“. Зробивши вже категоричне твердження, він далі не дав жадних доказів, чому й зв'язки це стало „явним і неспірним“. Правда, далі він говорить, що для народів буюшої Росії найбільше потрібний стабілізаційний „мир на всьому світу“, а мовляв, Росія значиний світовий чинник. Тому треба мати й собі за партнера. Не хоче рутенцістські признавати, що коли національності буюшої Росії створюють самостійне своє власне життя, то тоді не буде й Росії, а повстані мусить Москва, яка вже також роз, як грала Росія, не може відіграти. Звідси ясно видно, що автор зовсім не має національного свого почуття та повноту й бажанню творити свою власну національну державу. Власну потрібна Росія: А що таке Росія? Росія, це держава; а держава на політичних і державних трупях ріжних національностей, які тепер очікують оживити. Всі ті національності русоцентристські називають „малями народами“. В тім числі й Українці, які по кількості й території перевищують

кожуралі русоцентристські визнають силу й живучість національного руху. Знають вони, що він буде зростає, поглиблюватиметься та ширитиметься, а тому їм хотілось б його припнати, а бо хоч звести на маніві російського провінціалізму.

Але домріялися вони вже не раз у своїх розрачках, поминається й тепер. Україна востребне без опікина й їй потрібне дорунтис до „страждущого брата“.

ПЕРШИЙ СТІП.

(Спомин з війни 1914 р.)
На самого Спасу люде з червоний виходили і звичайно домів пішли йі облати сілі.

І спокійно обідали і гадки не мали, Аж тут парас, як у хмарі, Харатки заігнали.

Люде з хат виходили Стали під садами, А жінки вже заводили: „Що то буде за нами? І хто знає де то блиски, А нам вже здавалося, Що то от-от земля й нево буде запаладося.

А батьки вже позирали Боюжо на хати, Чи не летять сніпки, крокви, Чи не падають ліси, А гармати не втихали, Революції стогнали.

Люде слухали, а мухи Папики доідали, А потім уже затихло, Навіть пташки в стрісі, Люде ще не йшли до хатів, Бо шуміло в лісі.

Катра Новосал.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗУ НА РІК 1927.

Календар У. Н. Союзу, який розходиться у многих тисячах примірників, є найбільшим середником до оголошення помя американським Українцям. Хто має який бізнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людей, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союзу. Цини є велими приступні, званими, що наклам буде виставити 20,000 примірників. Щеза сторони 34 кв. цалів, коштує \$30.00; полонина \$15.00; чертвеза \$10.00; осьмія частина \$5.00; перша і послідня сторона в частині оголошень по \$35.00. Хто хотів би в своїм оголошенні помістити також і фотографію, чи то свою чи свого бізнесу, мусить прислати з неї фото до друку кілшу; коли ні, то понести кошт виготовлення такої копії з фотографії, то значить, що його оголошення буде отстільк дорожче коштувати, скільки вносить кошт виготовлення з фотографії друкарської копії.

Текст оголошень мусить надістатися в редакції по день 15. серпня б. р. Гроші за оголошення належить посилати ривночасно. Оголошення на кредит безуспібно не будуть друкуватися.

Фотографії братів і товаришів. Відділи У. Н. Союзу, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які сучасно при відділах У. Н. Союзу (если який кружок, співацьке товариство і т. п. не єсть при відділі У. Н. Союзу, таких після укалендаря не буде поміщати укалендаря), хотіли, аби їх фотографії були поміщені в календарі на 1927 рік, зводять їх прислати на адресу „Свободи“ найданіше по день 15. серпня б. р. Ривночасно проситься прислати з фотографією чек або банків-ордер випишаний на ім'я „Свободи“, на суму \$10.00. Ці гроші ужитися на покриття кошту виготовлення з фотографії друкарської копії. Місце в календарі безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опатовані.

Всі писма належить адресувати:

„СВОБОДА“
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВИСТУПАЮТЬ З „СІЧІ“ ЗА НАПАДИ ПРОТИ „СВОБОДИ“

Хвальна Редакція „Свободи“ Повідоляємо Вас, що 9. сегодня Першого Округа Січової Організації в Вільмінгтон, Дел., ухвадила на своїх місячних зборах запропоновані проти Головної Екзекутивної Січової Організації за те, що вона виступає проти редакції „Свободи“ та накликає на редакторів, які ведуть чесну і добру для народу роботу, та що в Січовій органі називає редакцію „Свобідною кориміою“.

З огляду на ту зневагу 9. сегодня повідомляє український загальний, що вона-виступає, від зв'язку з Головною Екзекутивною Січовою Організації на так дово, доки вона не направить того жа, якого наробила та доки не буде працювати згідно з іншими народними українськими організаціями, які знаходяться на землі Вашингтона.

Слідую печатка і підписи:

Стефан Фігур, сотник, Петро Сас, скарбник, Микола Делега, орау Ст. Мислявський, писар всі з Вільмінгтон, Дел.

ТАК ДОВШЕ БУТИ НЕ МОЖЕ.

Ми члени Б. св. О. Николая, від 104 У. Н. С. в Перт Амбою, Н. Дж., зібрані на нараду, полагодили братські справи, ствердили так:

Наше братство є найстарше в Перт Амбою. Все воно громадськю роботу, доложало доволу труду до збудовання укр. греко-кат. церкви і підірає її і сьогодні. Проти церкви не виступало, а навпаки її поирало. Тому б'ль нас огортає великий, коли ми читаємо, як католіцька „Америка“ кпить собі з наших національній почувань і зневажає нашого генія Франка. Як вірні сини церкви, вислаємо в тій справі писмо до владки і домагаємося, щоби тому всьому був положений кінець і то негайно. В противному разі ми рішимо скликати в громаді народне віче і запросити на него всіх членів нашої церкви та вивзати всім до здержання себе від всіх церковних жертв і зборів. Бо ми не по з в о л я м о нікому, щоби кпив собі з наших найдорожчих почувань і чинив, що вказувано нашому народови шлях до волі і постугу.

Ми осуджуємо і плітнуємо писання Я. Назарука в „Америці“, які ведуть нарід до розбиття. Домагаємося від владки, щоби прийняти ті писання, яка нас обурює. В противному разі поступимо так, як ми зназначили, бо голова відіачальність за ту роботу спадає на владку.

М. Вітві, представітель П. Шут, касієр, Е. Мисак, секретар, всі з Перт Амбою, Н. Дж.

ПРИЗНАННЯ У. Н. СОЮЗОВИ І „СВОБОДИ“

Зібрані дня 8. серпня с. р. на мітінгу члени 44. відділу У. Н. С. в Нортгеттман, Па, ухвадили вислати шире признање нашому Батькові У. Н. Союзови і його Головному Урядови за те, що так гарно й ідеально ведуть наш народ.

Зосібна середньо витяго члени праці редакторів в „Свободі“, які ведуть нарід до світла, свободи і волі. „Свобода“ це дієно народна, поступова газета. Всі ми згідні з її духом і будемо згідні з її науку на кождім кроці. А редакторам дай Боже сили витривати в ті тяжкій праці і боротьбі до побідного кінця.

А той членове буде одній великий успіх, бо нові члени вже зголошувалися.

Пробітьте так далі, а членів людей випирає, він виступає.

Стефан Куарик, пресд., Андрій Ченелак, секр., Юрій Порохник, каср. (Слідують підписи 35 членів).

СТЕРЕЖІМЯС СКЕВІВСТВА.

Стративши вже довшин час тому свою постійну роботу, я став шукати нової. Ходив на „емплоймент бюро“, ходив по шпалах, де лише мені знакоми казали, що треба робити. Став так дивитися в місцевих газетах в оголошення, де подано „MALE HELP WANTED“. В понеділок вчерашній я й читав в одній вечірній провідській газеті таке оголошення, що як тільки зараз вдарив по копілі, і сказав: Ось се мені й треба! Оголошення говоріло:

WEAVERS — Slathers wanted on wosteds. Shipping Wednesday at 5. P. M. Slight labor trouble. Free fare, board, room.

Відомо, безробітний, жалдний докопиться праці, не читає кожного слова уважно, але побачивши, що треба спішитися — шукати на роботу, газету в руку, а кошт уже одяга на вулиці.

Приходжу на подану в газеті адресу. Беру елеватор, їду на четвертий поверх, шукаю за номером кімнату число 402. Ступаю. Відкляються троха двері, побачившись якийсь чоловік, питається: „Щукаєте за роботу?“ Так? Нехст дру. Номер 400? І примінув двері.

Стало мені дивно. Щось неможливо мене в серце торкнуло. Дивилось це раз в газету. Таки так. Газета вризно пише: „рум 402“. А тут мене відкляють до „руму“ 400. Звідки така зміна? А той в 400-вогді не виглядав, щоби він дужче йнівав на те, що на його адресу-люді хібно голодяться. Гм, як даймо собі далі, — тут яксь тумано.

Але я хотів праці. Підходжу до кімнати 400. Двері отворені. Звичайний собі „емплоймент офіс“, невеличка кімнату, крила політ стіни, латунний столик. Все старе й дряхе, немовби на тандити куплене. Гебій люди врядали собі офіс так, щоби бути готовими кождої хвилині відкрити, амаюючи граги за собою.

На всіх крилах поплі стіни сидять люди, мушкни й жінчини. Богато мусіло стійти. Була 3. година сполудня, а було так людно, кількільки яніаючий.

При столу сидіть підстаркуватий мушник, низький, сурхорівий, з лисавою головою. Перед ним на столі купа паперів, на котрій він щось писав, держачи перо в правій руці, на котрій не було двох пальців. Він говорив до пару жінчки і одного мушкни, що стояли перед столом:

„Так не бачите, що тут написано? Не розумієте по англійськи? Бачите-ж, дістанете роботу, дістанете роботу, дістанете мешканце, перевіз за дупно? Хто може жадати більше? Ше вам свого малю? Чого вагаєтеся з підписом?“

Одна американська жінчина підписалася. „Дайте долар!“ — каже панок.

„Ага, аби ви мені не віддали, як чоловік не зможе поїхати!“ „Акто не може поїхати? Маєте вихитати в суботу зосімсь певно.“

Жінчина стала говорити, що вона може не зможе поїхати в суботу. Може аж у понеділок. „Ну, то в понеділок“, — каже панок. — „Але в 10. годінні рано буде „шпінгет“, зовсім певно. Не спиніть!“

Відтак звертався до других, намаваючи їй підписати в папері і дати долар. Кілька разів чергало відмовлялося, але на поміч підходив другий панок, високий, грубий товстий на лиці, рудавий. Він звичайно пригладяв всему з кута, але

